

ningsloven var vedtagen — Udtrykkene huffer jeg ikke saa nøje. Dette Forslag gaar i sit Indhold tilbage til gamle Dage; det gaar tilbage til det gamle Standpunkt fra 1858 og Aarene derefter, altsaa en Del af den høitærede Ministers lange Folkethingstid, og foreslaar, at Ministeriet skal indstille tre, som Menigheden da skal vælge imellem. Landsthinget afgav ogsaa Betænkning derover, og skjøndt det slutter Betænkningen med at erklære det for efter Omstændighederne rigtigst at henlægge Forslaget, saa skinnede det dog tydelig nok igennem, at Udvalgets Flertal var tilbøieligt ikke til at gaa ind paa dette, men til at gaa tilbage til at indtage omtrent Standpunktet fra 1870—71, Somme med de Vædringer, jeg nys nævnte, at det nuværende ærede Medlem for Kjøbenhavn's 6te Valgkreds under disse Behandlinger havde foreslaaet. Vort Forslag var tidligere blevet forfattet i Landsthinget, nemlig sidste Gang det var kommet derind, og Ministerens blev Aaret efter henlagt. Dette tyder altsaa ikke paa, at der var nogen særegen Nødsjærhed for at fremme denne Sag i Landsthinget. Imidlertid, jeg gjentager det, den Betænkning, der sidst blev afgiven om Sagen, tyder ingenlunde paa, at man miskjendte Sagens Bigtighed eller kunde antages at være uvillig til at tage Sagen op til alvorlig Forhandling. Igennem alle disse Aar har Sagen mærkelig nok fra alle Sider faaet det Skudsmaal, at det er en vigtig Sag, og at man anerkjender Sagen i dens Princip, og i de senere Aar er det fra alle Partiers Side i Reglen ikke omstridt under hele Forhandlingen af denne Sag, at, forsaavidt Menighederne skulde have Indflydelse paa Valget af deres Præster, saa skulde de have en ubstrakt almindelig Valgret, omfattende ikke blot selvstændige Mænd, men ogsaa Kvinder i selvstændig Stilling. Navnlig i de senere Aar er dette kommet til, og i den Henseende staa vi uden nogensomhelst Partistrid med hinanden. Altsaa, Principet er anerkjendt, Bigtigheden af Sagens Ordning er anerkjendt, Valgrundlaget er anerkjendt; det Hovedsagelige er nu: Hvilken Del af Indflydelse skal Ministeren, Regjeringen beholde, og hvilken Del skal der tillægges Menigheden? Spørgsmaalet om, hvorledes dette skal afgjøres, er egentlig det, der staa os imellem. Jeg skal bemærke, at det ikke er forunderligt, om man i sin Tid kunde være lidt betænkelig ved at se Trediedelen af Ansøgningerne henlagte. Jeg betragter imidlertid dette som et Standpunkt, der ikke kan vendes tilbage fra, som en Hovedindrømmelse, der fra den Side af Salen, hvortil jeg hører, er gjort Regjeringen. Men naar man dog tænker sig, at Regjeringen jo har Uddannelsen af Præstefabet herillands i sin Haand og derigennem fastsætter de Betingelser, indensfor hvilke de kunne komme ind i Tjenesten, og den derhos kan henlægge for det Første dem, der efter de almindelige Regler ikke kunne komme i Betragtning, og

derneft indtil en Trediedel af de øvrige Ansøgere, saa forekommer det mig, navnlig naar vi kunne faae en noget mere ligelig Præstelønning indført, at der ikke kunde være nogen Betænkelighed fra nogen Side ved at give Menighederne under de Former, der her ere foreslaaede, en Indflydelse til at finde den Mand, de ønske, blandt de øvrige Ansøgere. Det er imidlertid den samme forskjellige Opfattelse, som vi møde ved flere Leiligheder, af, hvilket Maal af Lillid vi overhovedet kunne vise vore Medborgere, og navnlig da i de allervigtigste af deres egne Sager. Jeg kan meget godt se, at der ogsaa fra anden Side kan gjøres Indvending mod dette Forslag, nemlig fra Mindretallets Side, idet de kunne sige: Selv om vi kunne tænke os forhaabentlig at faae En blandt de Tre indstillede, blive vi dog altid de Smaa ved Afgjørelsen, og Mindretalletene, som ofte kunne være de mest kirkelige Vakte og de mest interesserede i religiøse Sager, ere jo ubfattede for netop ikke at faae den Præst, de ønske, hvorefter de jo efter den nuværende Rødsmaaade tidt kunne blive hjulpede af den paagjældende Minister. Jeg kan ikke negte disse Betragtninger en vis Art af Berettigelse; men det forekommer mig, at naar vi erindre, at Folketirken er en borgerlig Institution, og det derfor gjælder om at ordne dens Forhold efter de almindelige Regler for hele vort borgerlige Livs Udvikling, bør vi som Folkerepræsentanter ikke stille os paa særegne Mindretalstandpunkter. Man maa tage de almindelige Regler for, som gjælde i andre Forhold. Sagens egen Natur, forekommer det mig imidlertid, kræver, at man dog ikke glemmer at yde ogsaa Mindretalletene Bestyttelse mod, hvad baade de nuværende Forhold og navnlig ogsaa en saadan Lov kan true dem med. Men det, mener jeg, ikke kan ske ved betryggende Regler i en saadan Lov, men derimod ved at udvikle Reglerne for Retten til Valgmenighedens Oprettelse og Kirkernes Brug. Derigennem maa man hvide paa, hvad muligt Mindretalletene kunne klage over ved Ordningen af dette Forhold. Jeg antager altsaa, at det i høi Grad vil tjene Menighedernes Interesser og det kristelige Livs Fremme i Landet, hvis man kunde enes om — lad os sige paa Grundlag af dette Forslag — at behandle denne Sag og føre den saaledes til Ende, at Menighederne fik en virkelig betydningsfuld Afgjørelse med Hensyn til Valget af dens Præster. Med disse Bemærkninger skal jeg anbefale Forslaget til Thingets og Regjeringens Belvilie.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Fischer): Ogsaa i det Forslag, som her idag foreligger, hilse vi jo en gammel Bekjendt. Ogsaa om dette har der været ført Forhandlinger i begge Rigsdagens Afdelinger i en lang Aarrække. Det er unødvendigt, at jeg gaar ind paa Sagens Historie, efterat den